

Nro. 3.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből, Kedden Januarius 8-dik napján, 1811-ik
esztendőben.

B é t s.

Helyesen jegyzték meg mind a' falusi gazdák, mind kiváltképen az idő járására vigyázó Filozofusok, hogy a' változó és essős őszi hónapok után, közönségessen kemény téli idő és erőss hidegek következnek. A' leg korosabb emberek sem emlékezhetnek olly változó és essős őszi időre, mint a' millyen vólt a' közelebb múlt ó esztendőben. Ennek utólsó napján hirtelen megfordúlt az idő járasa, kemény hideggel és havazással köszönt bé az új esztendő, és a' múlt pénteken dél előtt a' napnyugoti türhető szelek északi szélre változván által, a' belső és külső városok közt folyó duna ága esteli hét és nyolcz

óra közt már bé fagyott, 's arra sok hó esvén annyira meg keményedett, hogy akarmelly terhes szekér bátran által mehet a' jéghátan. Mivel tegnap dél tájban a' ködös idő szép napfényre változott által, 's estere az ég kárpitját igen szépen tündöklő tsillagok borították bé, abból azt a' következést lehet ki húzni, hogy ennek a' hólnapnak utolsó fertalyáig tartó lesz a' hideg.

A' Bécsi tsillag visgaló toronyban gyűjtött meteorologica tapasztalások szerint, a' múlt 1810 ik esztendőben, 45 napokon semmi szél nem fűjt; 31 napon esett hó; 93 napon eső esett; 42 nap sűrű felhős idő vólt 8 napon vagy közelebb, vagy távolabb nagy menydörgések hallattak, és az az eső, melly Martzius 13-ik, és Junius 5-ik jain esett, jégessövel vólt elegyes s. a. t.

A' Csartorisky gyalog regementjének Obersterét, Báró *Mac-Elligot Károlyt* számos esztendő-kig való, és megkülönböztetett hadi szolgálatjára nézve, minden taksa fizetés nélkül Csász. Kir. Kamerariussá tenni méltoztatott Császár és Király Eő Felsége. — Hasonlóképen a' hatodik vadász osztálynak derék kapitánját Báró *Marschal Lajos János Jósefet* is, mind régi törzsökos familiájának érdemeire, mind tulajdon virtusaira való tekintetből.

Frantzia Birodalom.

A' Fels. Császárné, a' Fr. Nemzetnek kedves szeme fénye napról napra közelget a' szüléshez, mellynek, a' mint közönségessen beszélük, e' most

folyó Januarius végénn lészen az ideje. Akorra *Károly* Austriai Csász. Fő Herczeg is Párisba váratik, mellyen felette örvendezni fog a' Párisi Publikum, melly bizonyos záloga fog a' Fels. Austriai Ház és Frantzia Ország közt kötött békesség állandóságának lenni.

A' Frantzia Országi Status Tanátsnak 13-ik Decemberi Gyűllésében, Hollandiának, néhány Nemet Országi tartományoknak, és a' Hanseatika városoknak, úgymint Hamburgnak, Brémának és Lübeknek Frantzia Országgal való öszve kaptoltatásokról következő módon szóllott *Seimonville* Status Tanátsos: Hogyha, *úgymond*, a' *Nápoleon* Császár mérséklett feltételeire ügyelt volna Anglia, sem a' Hollandiai kikötőhelyek, sem az Ems, Weser és Elbe folyóvizeknek torkai nem vólnának most a' Frantzia Birodalom hatalmában. Mennyire vannak még a' lehetőségnek határi? Felellyen ezekre Anglia; gondolkozzon az el múlt dolgokról, 's annát fogva a' jövődőről is itiletet tehet. — Frantzia Ország és *Nápoleon* Császár fel tett szándékokban meg nem változnak s. a. t.

A' 24-ik Decemberi Párisi tudósításokból azt olvassuk, hogy a' *Nápoleon* Császár vegzéséből 200, nyólcz es 14 esztendő közt lévő nevendékek vitetnek az Illyriai tartományokból, a' nevelés végett Frantzia Országba. Már is 67-en mentek a' Török szelekről, es 350 Fr. mértföldre való utazások után, December 18-ik napjan, friss es egressés állapában Chalomba érkezvén,

ott, az oda való mesterségeket gyakorló iskolákba adattak bé Közzülők azon hosszú úton egy-nél több meg nem betegedett, az is pedig a' Lyon-i ispotályba adatott bé a' gyógyítás végett. Midőn ezek a' Horváth Országi nevendékek Chalons-hoz közelgettek volna, azon iskolának ré-gibb nevendékei muzsikával mentek eleikbe, 's igen szivesen fogadták őket. — Egy más, 80 Horváth Országi nevendékekből álló csapat Lyon városán által *La Heschebe* utazott, a' kik az oda való katona nevelő iskolában a' Császár költségén fognak neveltetni.

A' Frantzia Monitörnek 23-ik Decemberi darabjában hosszas tudósítás adatott ki a' Spanyol Országi hadi történetekről, mellyeknek summás foglalatja a' következőkből áll: „Kádiksz városa előtt szorgalmazatosan készítetnek s' Frantzia hadakozó hajók. — Azon városnak ostromlása mind jobban jobban megyen előbbre a' Frantzia armádja semmiből sem szenved fogyatkozást, mindene, a' mi az illy munkához szükséges, bőven van, semmi betegei nintsenek; rövid idő múlva meghódoltattyák azon erősséget.

A' Murciai tartományban insurgens Generál *Blake*, ismét 10000 főből álló insurgens sereget gyűjtött öszve, a' kikkel midőn az Almanzara folyóviz mellett le telepedni akart volna, *Rey* és *Sebastiani* Fr. Generálisok meg támadták 1000 embert köllülők el fogtak, a' kik közt 40 hadi tiszték voltak, 4 ágyujokat, és 2 zászlójokat el vették, az életben megmaradtakat széllyel üzték,

a' kik közzül 100 embernél több maradt a' tsa-
ta mezőn holtan.

A' *Leoni* tartományban 1500 insurgensek ösz-
ve gyűlvén, ellenek 250 dragonyos, és a' Párisi
testőrző seregből 300 ember küldetett, a'
kik ezt a' ponyvahadat, a' mint a' Párisi tudó-
sitások magokat kifejezik, mind széllyel üzték.
— A' *Navarrai* és *Biskájai* insurgensek a' Kasz-
tiliában a' Soriai hegyekben kerestek magoknak
menedékhelyet, de Generál. *Roguet*, 1500 gya-
log és 500 lovas Frantziákkal ott is felkereste
öket, és 2000 insurgensek közzül 300 embernél
több kezektől meg nem menekedhetett. Más
több insurgens parasztok is hasonló sorsra ju-
tottak.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' *Salamankai* tartományban 800 insurgen-
seket gyűjtött öszve *Don Juan*, a' kikkel azt a'
2-ik Helvetus regimentből való 50 katonákat, a'
kik egy *Salamanca* és *Toro* városok közt fekvő
helységben őrizeten vóltak, fogságba ejteni igye-
keztek, de a' kik Salis vezérektől biztattatván
mind addig védelmezték magokat, mig mások
segítségére mentek vólna. — Azok az öt Helvé-
tus katonak, a' kiket a' nevezett vitéz tiszt a'
templom tornyába állított őrizetre, 66 óráig vé-
delmezték magokat éhen és szomjan.

Nagy Britannia.

Melly nagy kárára szolgáljon a' Fels. Király-
nak betegsége, és az e' miatt okoztatott Parla-
mentalis dolgoknak félbe szakadása a' Státus-

nak, mind más környülállásokból, mind nevezetesen abból világosan ki tettik, hogy még eddig sem izentetett had Svéczia Ország ellen, és hogy a' Ministérium még ekkorig is semmi parancsolatot nem adott a' Svéczia Országi kereskedő hajóknak el raboltatásokra.

A' Morning-Chronicle nevezetű Londoni Zsur-nál következő módon festi le Angliának jelenvaló kétséges kimenetelű állapotját: „Minden Ministerünk közt, úgymond, a' kik a' mi országunkat kormányozták, első volt *Pitth*, a' ki a' mi kereskedőinkre nézve szükségesnek állította a' Frantziák ellen való hadakozásnak folytatását; ő volt az, a' ki ezekben a' telhetetlen és fősvény emberekben a' háborúnak kivanságát felgerjesztette; de most ezek is által látják az ő politikájának káros voltát. — Régunta kötelességünknek tartottuk, így szólunk az antiministerialis újság levelek, azon alkotmányt, a' melly szerint a' mi ministereink a' száraz Európával bántanak; megtámadni, 's az ellen harczolni.

Egy Londoni közönséges újság levélben illy jegyzést olvasunk a' Frantziáknak Touloni kikötőhelyben lévő hajó seregéről: „Ez a' hajó-sereg, úgymond, sok munkát és nyughatatlanságot okoz minékünk, ha e' nem volna, szerentsés próbákat tehetnénk másutt. — Az az Anglus hajó-sereg, melly a' Tuloni kikötőhelyet szemem tartya, három emeletű, 110 ágyukkal rakott hajóból, 11 más rangú 74 ágyus hajóból, és néhány fregatokból áll. — A' Sziciliai kikö-

tőhelyekben hét linea hajók, és több fregatok tartózkodnak, mellyeknek sok hasznokat lehetne a' közép tengerben venni. — A' Tuloni kikötőhelyben lévő Frantzia hajósereg 13 linea vagy hadakozó hajóból, és nyolcz fregatból áll, 's mindenik készen van a' kivezésre; ezeken kívül 2 Orosz hajók vannak a' Tuloni kikötőhelyben, a' mellyek most jobbitatnak és tétetnek alkalmatossakká a' ki evezésre. — A' Tuloni hajó sereget Admiral *Allemand* igen derék tengeri vezér kormányozza, ez az azon kikötőhelyben lévő tengeri katonákat minden nap gyakorolja a' tengeren való szolgálatban, gyakran ki is evezik onnan, és az Angliai hajó sereghez is közelíteni bátorodik.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Olasz Ország.

Rómából Decemb. 18-ik napján. Ennekelőtte minden útzák szegeletei, sőt a' templomoknak tornáztai is dugva voltak kólduló aszszonyokkal, gyermekekkel, és helyélt emberekkel, a' kik könnyebbnek tartották alamisnából élni, mint dolgozni. Most másképen van a' dolog, és most egy kólduló és henyélő embert sem lehet az útzákon látni. A' betegek és nyomorult emberek tápláltatnak, a' kinek pedig ép keze és lába van, elég dolgot talál a' Vesta temploma omladványinak ki asasában, a' kiknek minden nap fölöstök-re a' Rumford leveséből egy portiót adnak, és idejekhez képest, kinek 10, kinek 15, kinek 20 krajtzárt fizetnek naponként, egy 10 esztendős gyermeknek tiz, egy 15 esztendősnek 15 krajtzár napjában a' béri, 600 embernél többen foglalatoskod-

nak azon munkában; A' szép mesterségeket gyakorló Akadémiába számos ifjuság gyüllött. Tagadhatatlan dolog, hogy sok szép remek munkáktól még fosztatott Róma városa, mindazáltal még is sokkal bir, és még most is fészke a' szép mesterségeknek. — A' város puszta környéke meg népesedett, a' parlagos földek miveltetnek, az országos utak meg jobbitattak, árnyékos fákkal körül vétettek.

Nápolyból Decemb. 12-ik napján. Ma egy Kir. decretum adattatott ki, mellyben azt igiri az uralkodó Felség, hogy azok, a' kik egy hóldföldet tzuukkort termő náddal bé ültetnek, 2000 ezüst dukátont nyernek jutalom fejében, ha megmutathatják, hogy ők azon mesterséget haszonnal folytatták. A' múlt századokban is sok tzuukkort termő nádak természetek a' meleg Kalabriában, és Nápoly Ország déli tartományiban; de a' kormányzéseknek vigyázatlansága, 's gondatlansága miatt az a' kereset módja is alább szállott, sőt végtére az Indiai nádméznek óltsósága miatt egészen megszűnt — Spanyol Országnak déli tartományiban is nagyon szaporodik a' méz termő nád. — A' köz népnek meg világosítatása végett, olly parantsolatot adott ki *Joakim Napoleon* Király, hogy a' külföldi idegen nyelveken ki adott könyveket szabadon, és minden vám 's harminzad nélkül szabad legyen Nápoly Országba bévinni, az Olasz és Deák nyelveken irt könyveknek bévitelékért, mazsajáért hat pro Centumot kell fizetni.

A' Korszirai szigetbéli 15 ik Decemberi tu-

dósítások azt tartják, hogy ott tellyes tsendesség legyen, hogy a' múlt November hólnapban, számos Nápoly és Olasz Országi fegyveres néppel, eleséggel, és munitióval megterhelt hajók eveztek oda bé, a' nélkül, hogy azokat az el-lenséges hajók meg támadták, vagy útjokban megakadályoztatták volna. — Ellenben a' több Jóniai, nevezetessen a' Zantei és Kefaloniai szigetekről, mellyek a' Britusoknak kezekbe estek, azt hirdetik, hogy azokban igen szűk az élet, és semmi kelete nintsen az oda való terméseknek; hogy erőszakossan verbuálnak azokban az Anglusok, ingyen szolgáltattyak magokat a' lakosokkal, és azokat, a' kik e' miatt valamelly békételenséget mutatnak, erős katona fenytéssel büntetik meg. A' mi még több, azon szigetebéli lakosoknak hajóikat magok égették meg az Anglusok, olly szín alatt; hogy ők, a' Korszirai szigetbéliekkel titkosan kereskedtek. — Mi nélkül, így szólnak továbbá a' Korszirai szigeti tudósítások, még most is szép, tsendes, és kellemetes napjaink járnak, a' múlt Augustustól fogva a' Vézuvius tüzokádó hegye is egészen le tsendesedett, és mivel akkor sok tüzés moslékot kihányt a' maga ehes gyomrából, nem is fog egy hamar megháborodni.

Napolyból Decemb. 13-ik napján. Nem régen egy Kir. rendelés tétetett itten közönségessé, mellyben a' finom gyapotnak az alábbvalóval való öszve vegyítése keményen megtilalmaztatik. Azok a' vigyázók, a' kiket a' Kormányzék az ezen tárgyra való vigyázatra és gondviselésre ki

állított, ha kötelességeknek eleget nem tesznek, az illy elegyített gyapotnak az árrat tizszeressen tartoznak megfizetni. — Ennek a' bölts rendelkezésnek már is nagy sikere van, mivel Nápoly Országának több tartományiban termelt gyapot, szépségére, finomságára, és jóságára nézve semmi-vel sem alábbvaló a' napnyugoti Indiai gyapotnál, mellynek mázsáját már most is eladják 150 ezüst dukatonon, az az, mintegy 300 forinton.

Helvétzia.

Miólta Napoleon Fr. Császárnak az a' parantsolatja ki hirdettetett, hogy a' Levántai gyapot a' jövő Májustól fogva nem Német, hanem Olasz Országon, és az Illyriai tartományokon hordattassék Frantzia Országba, azólta, a' mint Straszbúrgból írják, egy nap sem múlik el, mellyenn azon városon keresztül 15 sőt 20 gyapottal megterhelt nagy szekerek által ne mennének Frantzia Országának egyéb részeibe. A' Helvétziai Krónikákban meg van jegyezve, hogy a' Helvétziai Kantonokban és a' Svéviai Kerületnek Schwarzwald (Sylva Nigra) nevezetű tartományában sokkal elebb esmeretes vólt a' Levantai gyapot, és az avval való kereskedés, mint Angliában. A' leg első Musselint St. Gallenben 1753-ik esztendőben készítették. — Gróf *Lauderdale*, a' maga *nemzetek gazdagságáról* irt fontos munkájában azt jegyzette meg, hogy az Anglusok 1765-ik esztendőben kezdették legelsőben a' gyapotot esmérni, 's avval kereskedni. A' Német Országi nevezetesebb Historikusok azt jegyzik meg, hogy 1740-ik és 1747-ik esztendőekben a' Schwarzwaldban

már gyapotból fonalat fontak, mellyre egy Hunziker nevezetű Aarai fabrikáns szolgáltatott alkalmatosságot, a' ki a' munkási közzül egy-néhány embert küldött oda a' fonás mesterségnek tanítására, a' himmél való varrás, vagy himezés, melly a' fonásnál nehezebb, későbben lett esméretessé. — Leg elsőben, 1757-ik esztendőben, a' Bondorfi Grófságban kezdettek a' musselint himezni, a' hova három St. Galleni familiák egy-néhány himző aszszony személyeket küldöttek, a' himző mesterségnek tanítására.

Svédzia Ország.

A' Magyar Kurirnak egyik darabjában arról emlekeztünk, hogy a' Upszáliai fő Oskola is egy-néhány deputátusokat küldött a' Svétziai Korona Herctzeg tiszteletére. Ezeknek a' deputátusoknak következőképen felelt a' nevezett Herctzeg: *Uraim!* A' szabadságot szerető népnek igen nagy gondja van a' közönséges tanításra. A' kormány széknek nem lehet elegendő figyelmetességet és gondot arra fordítani; hogy ha a' Király meg fogja engedni, én is kigyelmetek közzé kívánom magamat számlálni. A' természet munkáját a' nevelés végzi el, ez a' nevelés az, melly azokat a' bimbokat ki nyitja, mellyekből jó Vezérek, Törvény tévők, és nagy Diplomatusok jönnek ki; a' nevelés az, melly a' gyenge lelkeket minden nemes és igazságos tselekedetekre vezérli. A' Vallás, az erköltsi tudomány és a' tudományoknak pallérozása a' pallérozotságnak leg főbb eszközei. Minden társaságnak vallásának kell lenni, e' lévén az, melly által az emberek

ösze köttették; a' vallás nélkül a' leg böltsőbb törvények is elégtelenek volnának a' társaságnak fenntartására. Az erköltsi tudomány az ember életének egyenes úton való vezérlésére hatalmas gyámol, és a' tudományok erősítik meg azokat a' gondolatokat a' mi lelkünkben, mellyeket ifjuságunkban azokba nyomtunk.“

„*Uraim!* Illyen módonn kell az ifju tanulóknak szivekbe azt a' kívánságot önteni, melly szerint ők azoknak az öseiknek nyomdokaikat kövessék, a' kik Hazájokat híressé tették. Emlékeztesse meg kigyelmetek őket arra, hogy Svétzia Országának már akkor kormánya és törvényei voltak, midön Európának még nagy része ostobaságban volt, midön még idegen járom alatt nyögött, 's ennél fogva ébresztik fel benne azt a' nemes nagyra vágyódat, melly által a' magok más-tól való nem függéseket és szabadságokat fenntarthatják. Az Upszálai Universitásnak hire 's neve, és mostani Tanítóinak értelmességek tellyes reménységet nyújtanak nékem az eránt, hogy velek jó egyességben fogok élni s. a. t.

A' Svécziái Pomerániában mind a' szárazon mind a' vizen, meg van a' külföldi életnek oda való bévitetése, és ottan, úgy egész Svétzia Országban confiscáltatnak és megégettetnek az Angliái manufacturák, és e' miatt ottan is sok kereskedők jutnak szegénységre.

Török Birodalom.

A' 25-dik Novemberi Konstantinápolyi tudósítások szerint, a' Török nagy Vezérnek tábo-

rához számos hadi seregek mentek *Kara-Osmán-Oglu* Basa Vezérlése alatt Ásiából. Mivel igen sok eleséget hordatott a' nagy vezér *Sumlai* fő hadi szállására, abból azt lehet itélni, hogy ő az egész télen meg akar a' maga fekvésében maradni. Moréából is számos hadi népet viszen *Valy Basa* a' Török táborhoz olly szándékkal, hogy a' *Widdini* erősséget az ostrom alól fel szabadíthassa.

A' múlt October 27-dik napján a' *Duna Vize* mellett történt véres tsatáról külömbkülömb és egymással ellenkező hírek repdesnek a' *Publikumban*; némelyek szerint a' *Bosniai Basa* a' *Szerviai Insurgenseket* nagyon meg verte; a' későbbi tudósítások mindazáltal azt tartják hogy a' *Czerny György* ókos vezérlése alatt lévő *Szerviai Insurgensek* győzték és verték volna meg a' *Bosnyákokat*. Reméllyük, hogy ezen tárgyról bizonyossá tudósítást fogunk venni ezután.

A' *Wekhábiták*, a' *Fényes-Portának* leg nagyobb ellenségei jobban jobban szaporodnak *Palesztinában*, és sok hadi néppel öregbitették *ármádiájokat*, sőt a' mint írják, már *Damaskus Városához* nyomultak előbbre, és az ellenek küldett *Bagoládi* és több más *Basák* velek szembe szállni nem mérésztettek.

Zimonyból azt irták *Decemb. 4-ik napján*, hogy a' *Reis Effendi* (a' külső dolgokra ügyelő Török minister) az *Orosz Armadiának* fő hadi szállására menvén *Kamensky* Orosz Generálissimussal fegyverszünésre kívánt volna lépni; de mivel ez az *Orosz fő Vezér* világossan ki nyilatkoztatta előtte, hogy ő egyedül a' békessegtételre legyen meg hatalmazva, az említett Törökbiztos,

minden vég nélkül vissza ment Konstantzinápolyba.

Egy Német Országi tudós utazó, a' ki a' Török Birodalomnak néhány Asiai tartományait bé járta, következőképen festi le a' Török hadinépet: A' Török ármadiánál, úgymond, sokféle színű és növésű embereket lehet látni. Az Európai születésűek meglehetősen fejérek, az Asiai Török Országból valók barnák, az Egyiptomi származásuak egészen feketek, és mint a' szeretseneknek gyapjú forma a' hajók. Hogyha valamely Török Corpus 2000 emberre tétetik, annak felét le kell húzni, melly lovászokból, inasokból, kalmárokból, és másféle táborig szolgakból áll. A' Török Basák és nevezetesebb fő tisztek feleségeiket sem hagyják oda haza. A' tábornak, 's táborig butorjaiknak külső fényességére sok költséget fordítanak; ellenben a' magazinumokról, ármadiának taplaltatásáról keves gondot viselnek, melly miatt sokszor hátráltatnak marsirozásokban, és hadi dolgaiknak folytatásában. Minden Török Basának tulajdon zászlója van, sőt még a' Derviseknek, az az, a' Török Papoknak is, és minden Kompaniának, melly töbnire tsak 30 főből áll. Ezeknek a' zászlóknak színe, a' nállok bé vett szokás szerént, zöld szokott lenni. — A' Török táborban éjelenként égő lámpások világositnak, különösen a' Basáknak sátorjaik előtt nem egy két, hanem több lámpások égnek; ennelötte a' Török táborban széllyel vóltak a' sátorok szórva, néhány esztendőktől fogva ók is egyenes lineába tsinállyák azokat.

Egyéberánt igen bátor, vitéz és mértékletes

a' Török nemzet, a' kereskedők magok foglaltosságaikban szorgalmatosok és egyenes szívűek. A' katonák juhhússal és riskásával táplálják magokat, a' kaffé italhoz annyira hozzá szoktak, hogy a' nélkül meg sem élhetnének, annak levét tejjel vagy tejjel nem elegyítik, hanem feketén és oly melegen iszszák, a' mint elszenvedhetik, a' kafféital mellett, a' táborban, és a' marsokon szüntelen szájjokban van a' pipa, a' dohányozás közben a' nyálat le nyelik. Mivel a' bor italt nékiek a' Korán megtiltotta, szokott italok a' tiszta víz, mindazáltal titkon a' jó bort is megiszszák. — A' Török tisztéknek és katonáknak leg kedvesebb játékok a' Schach szokott lenni; a' kártyával és kotzkával való játékot a' Korán megtiltotta a' Mahomet Próféta követőinek. — A' köz katonának napi zsöldje hat krajtzarból és egy portzió kéttzersült kenyérből és riskásából áll. A' katona fenyték igen rossz lábon állott nállok ennelötte, de a' szerentsétlen Bajrakdar Basa, és a' mostani nagy Vezér azt megjobbitották. A' Jantsároknak fegyverek egy nagy török késből és hosszú flintából áll, mellyel meszsze és jól tzelozva lönek. A' Spáhik, az az, a' Török lovasok töbnire görbe kardokkal, 's néhánykor lántsákkal dolgoznak az ükőzetekben, az Asiai lovasság jobban tud a' nyilakkal bánni mint az oldal fegyverrel.

Déli Amerika.

Braziliának fő városából Rio-Janeiróból olly tudósítas küldetett Európába, hogy Amérikanak Spanyol Országhoz tartozott tartományiban napról napra mind jobban jobban ki terjed a' revo-

lutiónak mételye. A' Paraquajai tartománynak fő városában *Buenos Ayresben*, a' hires Generál *Liniers*, a' fia, és más öt személyek azon Junta, avagy mostani kormányozó szék parantsolatjára, mellyet az oda való Insurgensek fel állítottak, agyon lövettek. — Maga *Liniers* Generál azon tartománynak belső részébe *Cordovába* futott, de ott is utólérték, és Buenos - Ayresbe vissza vitték az insurgensek. — A' Cordovai kormányozó *Alende Oberster*, *Concha Rodrigue*, és egy *Morena* nevű tiszt is az insurgensek rendelkezésinek nem engedvén hasonlóképen agyon lövettek.

Anglus Admiral *Courty* ezeknek hallására, a' kormánya alatt lévő escaderrel, avagy kis hajósereggel, Rio-Janeiróból a' la Plata folyóvizhez evezett, de mitsoda szándékkal, még most nem tudatik. — A' Monte-Videói Kir. Gubernator a' Kadikszai Juntának nagy baráttya is, néhány Spanyol fregatokkal szemén tartotta Buenos - Ayrest. — Az oda való insurgensek, a' kik mindnyájan függetlenekké akárták magokat tenni, azzal kezdték el a' feltámadást, hogy *Clesneros* Vice Királyokat több nevezetes személyekkel együtt megfogdosták, és Spanyol Országba vissza küldötték. A' Spanyol nemzetből való régi lakosok nemcsak nem örüloek a' Buenos - Ayresi és Paraquaji revolution, sőt inkább nagyon bosszonkodnak alattomban; de mivel kevesebb számmal vannak az Amérikai születésűeknél, ellenek nem állhatnak az insurgenseknek. —